

EFICAS
project

ການຈັດສັນພື້ນທີ່ດິນ ແລະ
ພັດທະນາກະສິກຳຢືນຍົງ ເພື່ອ
ລະບົບການຜະລິດ ກະສິກຳທີ່
ປັບຕົວໄປຕາມດິນຝ້າງາກາດ
ແລະ ສິ່ງແດລລ້ອມ

ສະພາບລວມຂອງໂຄງການ

ໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະເທິບຂອງໂຄງການແມ່ນ 4 ປີ
(2014-2018)

ຄູ່ຮ່ວມໃນການສະນັບສະຫຼຸມທຶນ: ສະຫະພັນເອີຣີ
EU, ອິງການຜຽ້ງພໍອການພັດທະນາ AFD,
ສູນຄົ່ນເກົວກະສິກຳພໍ່ອການພັດທະນາສາກົນປະເທດ
ມືຖື CIRAD ແລະ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້ານ້ມ
(ກົມຄົ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນຝ້າງາກາດ)

ເພື່ອຮ່ວມອອກແບບຂະຫຍາຍທາງເລືອກການຮັດກະສິກຳນີ້ເວດວິທະຍາແບບຍືນຍົງກັບ ຊາວກະສິກອນຢູ່ແຂວງພາກເໜີອຂອງປະເທດລາວ

— ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງໂຄງການ — ການຫັນຢ່ຽນກະສິກຳຢູ່ພາກເຂດຕື່ອຂອງປະເທດລາວມີຮູບແບບລັກສະນະລຸ່ມນີ້:

ລະບົບການຜະລິດກະສິກຳ
ແມ່ນຢ່ຽນແປງໄວໄປຕາມ
ຄວາມຕ້ອງການຂອງ
ຕະຫຼາດ(ລະບົບການ
ຜະລິດກະສິກຳ
ແບນມູ່ງນັ້ນໃສ
ຕະຫຼາດ ແລະ ແບບ
ກຸ້ມຕົ້ນເອງ) ແລະ
ຄວາມສ່ຽງດີສະພາບດິນ
ຂ້າວາກາດ ແລະ ການຂຶ້ນ-ລົງ
ຂອງລາຄາທ້ອງຕະຫຼາດ.

ຜົນການທີບທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ກັບ
ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ:
ການປົກຄຸ້ມຂອງປ່າໄນ້ຫຼຸດ
ລົງ, ດິນເຮັດການຜະລິດ
ກະສິກຳເຊື່ອມຄຸນ
ນະພາບ ແລະ ບັນຫາ
ຊົມຊົນຊາວກະສິກອນ
ແມ່ນ ສະພາບລວມການ
ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຫຼຸກຍາກ
ຕະຫຼາດຕົງຄວາມແຕກໄຕນ
ແລະເປັນຫົ້ນສິນຂອງຊາວກະສິກອນເພີ່ມຂຶ້ນ.

ສະຖາບັນຄົ່ນຄ້ວາ ແລະ ສິ່ງເສີມ
ການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກະສິກຳ
ນິເຄດວິທະຍາແບບໃໝ່
ແມ່ນຍັງຕໍ່າ (ເຊັ່ນ:
ການບະລິດກະສິກຳ
ແບບປອດສານພິດ,
ກະສິກຳແບບ
ອະນຸລັກ, ກະສິກຳ
ປ້ໄມ້, ວິທີການເຮັດແບບ
ປະສົມປະສານເຊັ່ນວ່າ IPM
ເປັນຕົ້ນ).

ອອກແບບ ແລະ ປະເມີນເປັນຮ່ວມກັນ:

ບັດຈຸກັບເຄືອນທີ່ຢູ່ເວົ້າງັ້ງລະບົບການ
ຜະລິດກະສິກຳແບບອະນຸລັກແບບໃໝ່

ບັນຫາສິ່ງທ້າທ້າຍ ໃນການຄົ່ນຄວ້າແບບວິທະຍາສາດ

- ຈະຮັດແນວໃດເພື່ອຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີສ່ວນຮ່ວມຫຼາຍຂຶ້ນໃນ
ຂະບວນການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກແບບໃໝ່?
- ຈະຮັດແນວໃດເພື່ອຮັດໃຫ້ມີການປະເມີນເປັນທາງເລືອກຮ່ວມກັນໃນ
ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບການຜະລິດກະສິກຳ?
- ຈະມີວິທີກິນໄກແນວໃດໃນການສິ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍ
ເຕັກນິກແບບໃໝ່ໃດຮັດແລ້ວໃຫ້ກວ້າງຂວາງອອກ?

ບັນຫາສິ່ງທ້າທ້າຍ ໃນການພັດທະນາ

- ຮັດໃຫ້ບັນດາຫຼຸມຊົນຊາວກະສິກອນເຂດພາກເໜີອຂອງປະເທດລາວປັບຕົວໄປຕາມ
ບັດຈຸກັບເຄືອນທີ່ຢູ່ເວົ້າງັ້ງລະບົບການ (ສະພາບດິນຝ້າງາກາດ ແລະ ເສດຖະກິດປົງປົງແປງ)
- ອອກແບບ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍລະບົບການຜະລິດກະສິກຳທີ່ປັບຕົວໄປຕາມສະພາບ
ອາກາດ ແລະ ສິ່ງແດລລ້ອມໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.
- ສະແດງໃຫ້ເຕັນວ່າກະສິກຳແບບນີ້ເວດວິທະຍາສາມາດນໍາມາປະຢູກໃຊ້ ແລະ ຜັນ
ຂະຫຍາຍໃຫ້ກວ້າງຂວາງອອກໄດ້.

ໂຄງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ 5 ແຂວງພາກເໜີອ

ຝຶ່ງສາລີ, ຫຼວງພະບາງ, ຫົວພັນ, ໄຊຍະບຸລີ ແລະ ຊຽງຂວາງ

ໃຫ້ຊາວບ້ານໜີເຕັມນີ້ສ່ວນຮ່ວມໃຫຍການກຳໝົດ
ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການປະເມີນຜົນຍົກ
ການນຳໃຊ້ດິນກະສິກຳແບ່ນໃໝ່

ວິທີການ

ວິທີການວິຄາະບັນຫາແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

- ທີ່ບໍ່ທວນ ແລະ ຈັດລຽງອັນດັບບັນຫາທີ່ພືບ (ລວມທັງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສຶກາ ແລະ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກະສິກາ) ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງບ້ານກັບບັນຫາ ກົນໄກການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງປະຊາກອນ, ວິຄາະບັນຫາຫຼັກເພື່ອພັດທະນາເຂດທ້ອງຖິ່ນ,
- ວິຄາະບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງບັນຫາທີ່ພືບ (ອຸປະກອນແປພາບຖ່າຍດາວທຽມ, ແຜນທີ່ ແລະ ແຜນທີ່ສາມມີຕີ)
- ການການີ້ດີ ແລະ ການແບ່ງລະບົບການຜະລິດກະສິກາຕາມງົບປະມານ ແລະ ເຕັກນິກ, ການປະເມີນຂອບເຂດການມີກໍາຍ້າຍ (ຊັບຊ້ອນ), ວິຄາະເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງເພື່ອປັບປຸງລະບົບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ຮ່ວມໃນການອອກແບບເຕັກນິກ ແລະ ທາງເລືອກຮູບແບບການຈັດຕັ້ງ

- ພຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບເຕັກນິກໃໝ່ທີ່ມີຢູ່ແລວ (ບັນຫາພາຍໃນ/ນອກ) ຫຼື ທັງສອງບັນຫາ, ລົງສາຫຼວດພື້ນທີ່, ເລືອກຄອບຄົວ ແລະ ບ່ອນວາງແປງສາທິດ,
- ຮ່ວມໃນການອອກແບບຂອບເຂດຂອງໂຄງການຜ່ານການສາຫຼວດສະພາບເຫັດການການພັດທະນາ, ຄວາມໝາຍຂອງກິດລະບຽບລວມ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຕັກນິກແບບໃໝ່.
- ຮ່ວມສະໜອງທຶນ ແລະ ເຕັກນິກເພື່ອຊຸກເຊື່ອສື່ງເສີມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມຂອບເຂດຂອງໂຄງການທີ່ໄດ້ການີ້ດີໄວ້.

ການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນ

- ການທີ່ບໍ່ທວນຕົວຊີ້ວັດຢ່າລັດທ້ອງຖິ່ນແມ່ນໄດ້ຖືການໃຊ້ເພື່ອປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບການຜະລິດກະສິກາ ແລະ ການປັບຕົວໄປຕາມສະພາບ ດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຂັ້ນ-ລົງຂອງລາຄາທະຫຼາດ,
- ການລວບລວມຕົວຊີ້ວັດແມ່ນເພື່ອຮັດປະຊຸມທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າໃຈເຖິງພື້ນຖານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງການຜະລິດກະສິກຳຢ່າງເຂດທ້ອງຖິ່ນໃຊ້ເປັນຂໍ້ມູນ ພື້ນຖານໃນການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນແບບມີສ່ວນຮ່ວມທາງກົນໄກດ້ກັນເສດຖະກິດສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊາວກະສິກອນໃນການຕິດຕາມຂອງຫຼາຍຕົວຊີ້ວັດໂດຍສົມທິບໃນການກາໜີດການປະເມີນຜົນໄດ້ຮັບຕາມຂອບເຂດຂອງໂຄງການ ແລະ ນະວະຕະກຳກະສິກຳນີ້ເວັດວິທະຍາໃນກົນໄກການຫັນຢ່ຽນກະສິກຳກຳກັບການປັບປຸງໄປຕາມສະພາບພື້ນທີ່ຂອງຊຸມຊີນນັ້ນ.

ບົດຮຽນ

ບົດຮຽນທີ 1:

ສະພາບການທີ່ໄປໃຫ້ເຂົ້າກັບຂອບ
ເຂດການວາງແຜນ

ບົດຮຽນທີ 2:

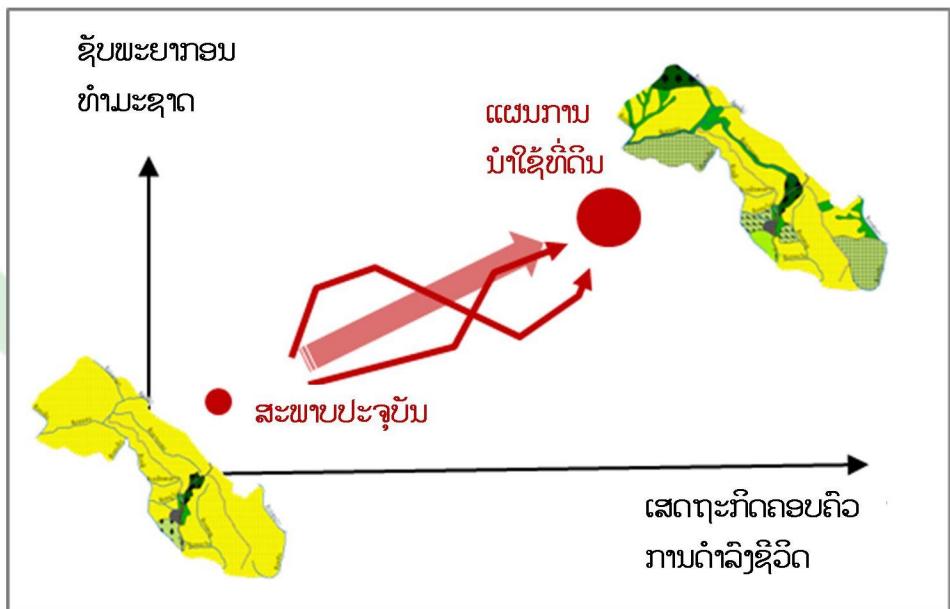
ການຄາດຄະເມ ແລະ
ແກ້ໄຂບັນຫາລ່ວງໜ້າ

- ໃນປະເທດຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ສາທິດວິທີການໃນການ ກໍາໝົດຄັດ
ເລືອກບ້ານ(ຕົວຢ່າງ ບ້ານໜຶ່ງບໍ່ໃຫ້ເຕີນ 80 ຄອບຄົວ)
ອີງການຈັດຕັ້ງຂອງບັນຫາຕ້ອງມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ປະຊາຊົນບໍ່ມີການຍົກຍ້າຍ,
ມີຊົນເຜົ້າດຽວ, ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງພາຍໃນບ້ານ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອຈະ:
- ອ່ານວຍຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ເຕັກຕາມຫຼາຍທາງເລືອກທີ່
ໄດ້ປົກສາຫາລື ແລະ ກວດສອບບັນຫາໂດຍລວມ
- ຫຼົງລຽງຂໍ້ຂັດແຍ່ງພາຍໃນບ້ານ ແລະ ຮ່ວມກັນແກ້ໄຂບັນຫາເພື່ອສ້າງ
ໂຄງການຮ່ວມກັນ

ການນຳໃຊ້ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍວິທີການຮັດກະສິກຳແບບອະນຸລັກແມ່ນ
ຂຶ້ນຢູ່ກັບບັນຫາຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ຢຸດທະສາດການພັດທະນາແບບ
ສ່ວນຫຼາຍຄົນຄືດຕັ້ງທີ່ຮູ້ແລ້ວນໍາກັນ (ພວກເຮົາຂໍບໍຍກສອງຕົວຢ່າງສະພາບ
ການຜະລິດກະສິກຳໃນປະເທດລາວ ແຕ່ໄດ້ຍື່ວໄປແລ້ວແມ່ນ
ກວມລວມເອົາບັນດາໂຂງເຂດໃນພາກພື້ນອອົດຕາເຕັນອອກສ່ຽງໃຕ້).

ប៉ានមាត្រានៀមតែងដោកាតកលេខាយ៉ាងឱ្យលើ
មាត្រា/ប្រព័ន្ធមាត្រាឌី និង វិទីយោង (ឯុទ្ធសាស្ត្រ) ដើម្បី
សម្រេចការណ៍ជាប់ថ្លែង ដែលមានភាពឈរបានល្អ, ឱ្យ
ពេនការងាយស្ថិតិ, ការងារលើក្រុង ពេលវេលាដឹង
កិច្ចការការងារស្ថិតិ ការងារសិក្សា (ឯុទ្ធសាស្ត្រ) ដើម្បី
គេរោងរាយប្រជាជាតិ និង ការងារសិក្សា ដែលមានភាពឈរបានល្អ
ប្រចាំឆ្នាំក្នុងការងារសិក្សា.

ပိုကျော် 4:
ကျော်ခွေဗဲဖော်မီဆောင်ရွက်သည့်အတွက်
ပိုကျော် 5:
ကျော်ခွေဗဲဖော်မီဆောင်ရွက်သည့်အတွက်

ពិវឌ្ឍន៍ ១. ការបែងចាយសេដ្ឋកិច្ច

ການປ່ອຍສັດລຽງແບບຊາຍແມ່ນເຢັ້ນບັນຫຼັກຕໍ່ການຍະລິດກະສິກຳນີ້ເວດວິທະຍາເຊັ່ນ: ການປ່ອງກັນຮັກສາພືດຄຸນດິນ ແລະ ເສດພຶດໃນລະບົບນີ້ເວດກະສິກຳ.

ການສ້າງລະບຽບບໍ່ໃຫ້ປ່ອຍສັດລົງຈະຊາຍ ແລະ ສ້າງເຂດລົງສັດຖືເປັນເງື່ອນໄຂອັນຈາເປັນຕໍ່ການເພີ່ມລະບົບນິວດີໃນລະບົບການປຸກພຶດຢູ່ຂອດຄ້ອຍຊັ້ນ (ເນີນສູງ).

ពិវឌ្ឍន៍ 2. ការងារប្រជាជាតិ

ຜົນຍະລິດທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການນຳໃຊ້ເຕັກນິກແບບໃໝ່ເຊື່ອວ່າ ການນຳໃຊ້ຄື່ອງກິນຈັກ ຫຼື ການນຳໃຊ້ຢ່າຂ້າຫຍໍາໂດຍທີ່ວ່າໄປແລ້ວແມ່ນໄດ້ລົງທຶນໃສ ການຂະໜາຍ ເນື້ອທີ່ປົກໜິດ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍຂອບປ່າໄມ້.

ການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ໄດ້ກໍາໜົດເນື້ອທີ່ກະສິກາ ແລະ ຢ່າມේຂອງຊາວບ້ານແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຈະຈາກວົວກັນກັບຊາວກະສິກອນດ້ວຍຄວາມຄົງລົບ.

ການຮ່ວມອອກແບບການຜະລິດກະສິກຳນີ້ເວດວິທະຍາໝາຍເຖິງການລວບລວມ
ຕັກນິກວິທີການຕ່າງໆ. ບໍ່ວ່າໂຄງການດີເກີດຕົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັກການປັບປຸງລະບົບ
ການບູກພື້ນເກົ່າເປັນເຕົວປັບປຸງລະບົບລົງສັດໄປພ້ອມງານ ແລະ ເຊິ່ງເຖິງ
ຕະຫຼອດ ແລະ ຈັດສັນຂັ້ນພະຍາກອນເປົ່າມີ. ເພະນະນັ້ນຂອບເຂດຕັກນິກ
ວິທີການຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງຍິ່ງໃນການຊູກຍຸສົ່ງເສີມການອອກແບບຮ່ວມກັນ
ເພະວ່າມັນລວບລວມເອົາກົນໄກພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ການປະຕິສຳພັນ / ໃຊ້
ກົມກົມເຫັນທີ່ມີທຸກພາກສ່ວນຂອງລະໃກນແລະ ລົດກະສິກຳ.

ການຫັນປ່ຽນກະສິກຳມີເວລີທະຍາຈຶ່ງບໍ່ຄ່ອຍເປັນເລື່ອງສໍາຄັນຕໍ່ຊາວກະສິກອນ
ມີການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງລະບົບນໍາ, ໄຟຟ້າ, ສຸຂະພາບ, ການສຶກສາ/ຫຼືຫ້າງອອກ
ດ້ານກະສິກຳທີ່ປອດໄພໄດ້ປະຊາຊົນເຄີຍມະບົດເຂົ້າໃຈເຖິງຄວາມສໍາຄັນ
ນໍາຫາການແຫ່ງວິດການສຶກຳ ແລະ / ທີ່ນັ້ນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນເການເຫັນວ່າ

ບໍ່ວ່າເມື່ອໃນຂອງໂຄງການຈະເຮັດການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ພັດທະນາແນວວິດກໍ່ຕາມ,
ໂຄງການຕ້ອງຄໍານິງເຖິງບຸລິມະສິດຂອງຫ້ອງຖິ່ນປັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ມີບົດບາດສໍາ
ຄັ້ງໃນການເຂອກຫາລືພິທີ່ໃຊ້ທີ່ນີ້ດ້ວຍ ໄກສະເໜີເສີມ॥

ເພາະສະນັ້ນບັນຫານີ້ຈຶ່ງເປັນເງື່ອນໄຂທີ່ຈໍາເປັນໃນການດົງດູດຄວາມສິນໃຈຂອງ
ຊາວບ້ານໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກົນໄກການວາງແຜນເພາະວ່າຊາວກະສິກອນສາມາດ
ຄອບລາງການເປັນຫາຕ່າງໆ ຕາມທີ່ເຂົ້າເຈົ້າຂ້າໃຈ.

ການຊອກຫາເປົ້າຂາຍທົ່ວປະວັນກັບໂຄງການເພື່ອເສີມສ້າງຫັງດ້ານເນື້ອຫາ (ກະສິກາ, ປ່ານມ, ໂພະຊາການເລົ່ານີ້ເປັນຕົ້ນ.) ແລະ ທີ່ຖຸກມີສາດ (ການຂະໜາຍຂະໜາດພື້ນທີ່) ເປັນອີງປະກອບທີ່ສໍາຄັນໃນການຊູກໝູສິ່ງສິນຂອບເຂດວຽກຂອງໄຄງການທີ່ມີຜົນໄດ້ຮັບທີ່ສາມາດສັງເກດ/ວັດແທກໄດ້ໃນລະຍະໄວ

ຜົນສໍາເລັດຫຼັກທີ່ໄດ້ງານ

ເພີ່ມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ
ຊາວກະສິກອນໃນການຈັດ
ສັນທິດແບບຍືນຍົງ

ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມລະບົບການ
ຜະລິດກະສິກຳແບບນິເວດ
ວິທະຍາ

ເພື່ອແບກກິດຈະກຳການບຸກ
ພຶດອາກາຈາກເຂດລົງສັດ
ເພື່ອຮັດໃຫ້ມີການເຊື່ອມ
ໂຢງກັນດີຂັ້ນກວ່າຕ່າງ

ເພື່ອຮັກສາຄວາມ
ຄຸດມືສິມບຸນຂອງດົນໄປຄຽງ
ຄຸ້ມການຂັ້ນປຸງທາດອາຫານ
ໃຫ້ເຕັ້ນຊາວກະສິກອນ

ການວາງແຜນ ແລະ ຈັດສັນຂອບເຂດບ້ານແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

- ກວດແກ້ແຜນທີ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (PLUP) ຫຼື ບົກສາຫາລືກ່ຽວກັບ ແຜນທີ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບມີສ່ວນຮ່ວມກ່ອນ,
- ຂະຫຍາຍ ແຜນທີ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (PLUP) ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າກັບແຜນພັດທະນາກະສິກຳບ້ານ (CADP), ຕ້າງຈຸດປະສົງ
ໃນໄລຍະກາງ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດປະສົບຜົນສໍາເລັດ ປີ (2017) ແລະ ການເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບກັບຊາວກະສິກອນ,
- ທີບທວນ ແລະ ບັນແຜນພັດທະນາກະສິກຳບ້ານປະຈຳປີ.

ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ຄະນະຈັດສັນທີ່ດິນບ້ານ

- ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ສະມາຊີກະນະຈັດສັນທີ່ດິນບ້ານໂດຍການສະໜັບສະໜູນເບີຍລົງເພື່ອລົງດິດາມ ແລະ ປະເມີນການຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດກິດຈະກຳພາກສະໜາມ
- ສ້າງວັດສະພາບເຫດການກັບສະມາຊີກະນະຈັດສັນທີ່ດິນບ້ານຈຸດປະສົງເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນເສຍຫາຍທີ່ອາດເກີດຈາກປັດ້ຈຳພາຍນອກ ເຊັ່ນວ່າ
(ສະພາບດິນອາກາດປັງປັງ, ການເຫັນຕິງລາຄາໃນຫ້ອງຕະຫຼາດ).

ການຈັດແບ່ງເຂດປຸກພິດ-ລົງສັດຄືນໃໝ່

- ການຂໍ້ອງກັນເຂດປຸກພິດ ແລະ ລົງສັດ: ໂຄງການສະໜັບສະໜູນເຮັດວຽກທີ່ວາອນໂດຍການກຳຫົນດັ່ງໃນ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບມີສ່ວນ
ຮ່ວມ/ແຜນພັດທະນາກະສິກຳບ້ານ (ເຫັນຫາມ, ການສ້າງ ແລະ ບົລະບັດຮັກສາຮ້ວສີຂຽວ),
- ເພີ່ມຂະຫຍາຍທີ່ງຫຍ້າອາຫານສັດ: ສະໜັບສະໜູນການເຮັດສວນຫຍ້າ ແລະ ຈັດສັນສວນຫຍ້າ
- ສະໜັບສະໜູນບັນບຸງສຸຂະພາບສັດ: ບຸກຈິດສໍານິກ ແລະ ຜິກອົບຮົມສັດຕະວະແຜດບ້ານ, ສ້າງກອງທຶນເພື່ອຮັກສາສຸຂະພາບສັດ,
ກອງທຶນພິເສດສໍາລັບຄອບຄົວທຸກຍາກສາມາດເຂົ້າເຖິງກິດຈະກຳການລົງສັດໄດ້.

ພັດທະນາ ແລະ ສິ່ງເສີມລະບົບການບຸກພິດທີ່ຫຼາກຫຼາຍປະສົມກັບພິດຕະກຸນທີ່ວ

- ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມລະບົບການບຸກພິດຫຼືອມລະດຸການ (ຕົວຢ່າງ: ບຸກຖື່ວແຮ, ຖື່ວແຕງ) ຫຼື ລະບົບການບຸກພິດແບບປະສົມ (ຕົວຢ່າງ ຖື່ວເຫຼືອ),
ຖື່ວດິນ)
- ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມຄວາມໜັ້ນຄົງຈາກພິດສໍາຮອງ: ຄວາມໜັ້ນຄົງທາງດ້ານເສດຖະກິດ (ບຸກຖື່ວແຮຢ່ອຍຄົ່ງ), ບຸກຈິດສໍານິກການບຸກພິດຕະກຸນທີ່ວ
ແບບປະສົມປະສານເຂົ້າໃນລະບົບການປຸງແຕ່ງອາຫານແບບພື້ນເມືອງ,
- ຜິກອົບຮົມເພື່ອຮັກສາແນວພັນພິດຕະກຸນທຸວໃຫ້ດີຂັ້ນກວ່າຕ່າງ.

ຂະຫຍາຍ ແລະ ເພີ່ມເນື້ອທຶນ

- ການຂໍ້ອງກັນນໍາທຸວມ ແລະ ດິນຊາຍເຈື່ອນໃນພື້ນທຶນາ (ການຂໍ້ອງກັນຕາຟັງເຈື່ອນ)
- ບັນການເຂົ້າເຖິງຊີນລະປະຫານຂະໜາດນ້ອຍເພື່ອເພີ່ມຂະຫຍາຍລະບົບກອບວຽນການຜະລິດກະສິກຳໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ (ເຊັ່ນ: ການບຸກເຂົ້າ ຫຼື ສາລີ
ແລະ ພິດລະດຸແລ້ວ)
- ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມທາງເລືອກເຕັກນິກການປຸກພິດ: ເຮັດນໍາກໍາກົບດຽວ, ໄສຸ່ງປິ່ມ, ບັບປຸງແນວພັນພິດ (ເຊັ່ນ: ແນວພັນພິດ,
ທິດລອງແນວພັນເຂົ້າໄກ).

ການຈັດສັນພື້ນທີ່ດິນກະສິກຳແບບຍືນຍົງ

- ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມປຸກໝາກແໜ່ງເພື່ອກັນຕາຟັງເຈື່ອນ
- ອານວຍຄວາມສະດວກການເຮັດສັນຍາເກັບຂຶ້ນຜົນຜະລິດາເພ ແລະ ຖື່ວເຫຼືອລະຫວ່າງ ບໍລິສັດ ຫົວໜ່ວຍຖຸລະກິດພາເອກະຊົນ ວັບນໍ້ມ
ຊາວກະສິກອນ
- ຂັ້ນສາມະໄນທີ່ດິນນາເພື່ອເອົ້ອານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນການຈັດສັນພື້ນທີ່ດິນ
ໃຫ້ມີຄວາມຄຸດມືສິມບຸນ ແລະ ຍືນຍົງ.